

Importanța obținerii unei semnături electronice în contextul instituirii stării de urgență

Prin Decretul Președintelui României nr 195 din 16 martie 2020 privind instituirea stării de urgență pe teritoriul României („Decretul”), au fost impuse diverse măsuri care vizează inclusiv limitarea accesului direct al publicului în spațiile comune ale autorităților publice, cât și utilizarea mijloacelor electronice de comunicare.

Conform celor impuse prin Decret, pe durata stării de urgență, autoritățile administrației publice centrale și locale iau anumite măsuri pentru organizarea activității acestora astfel încât să fie evitat, pe cât posibil, contactul direct între persoane. Cu titlu de exemplu, ca urmare a măsurilor dispuse prin Decret, activitatea Oficiului Național al Registrului Comerțului și a oficiilor registrelor comerțului de pe lângă tribunale se derulează numai prin mijloace electronice, în baza cererii de înregistrare a mențiunilor și a documentelor anexate la aceasta în forma electronică, având încorporată semnătura electronică extinsă.

„Deși măsurile excepționale luate de autoritățile publice ca urmare a instituirii stării de urgență pe teritoriul României au fost luate în scopul de a proteja sănătatea populației și de a combate răspândirea virusului COVID-19, acestea pot genera întârzieri în îndeplinirea anumitor obligații legale de către participanții implicați în circuitul economic și, după caz, la imposibilitatea de executare a unor obligații de către aceștia, în cazul în care nu dispun de mijloacele logistice necesare în vederea gestionării relațiilor de afaceri la distanță.”, subliniază **Cristina Stamboli**, *Senior Associate firma de avocatură Noerr*.

Cu toate că legislația aplicabilă semnăturii electronice este în vigoare încă din 2001, contextul actual conturează tot mai mult beneficiile deținerii unei astfel de semnături și atrage atenția asupra noțiunii de „semnătura electronică extinsă bazată pe un certificat digital calificat”.

„Emiterea și utilizarea semnăturii electronice pe teritoriul României sunt reglementate de Legea nr. 455/2001 privind semnătura electronică („Legea Semnăturii Electronice”) precum și de Hotărârea nr. 1259/2001 privind aprobarea Normelor tehnice și metodologice pentru aplicarea Legii nr. 455/2001 privind semnătura electronică.”, a adăugat **Cristina Stamboli**.

Legea Semnăturii Electronice distinge între două tipuri de semnătura electronică, după cum urmează:

- Semnătura electronică simplă: date în forma electronică (i.e. reprezentări ale informației într-o formă convențională adecvată creării, prelucrării, trimiterii, primirii sau stocării acesteia prin mijloace electronice), care sunt atașate sau logic asociate cu alte date în forma electronică și care servesc ca metoda de identificare.
- Semnătura electronică extinsă: aceea semnătura electronică care îndeplinește cumulativ următoarele condiții: (i) este legată în mod unic de semnatar; (ii) asigură identificarea semnatarului; (iii) este creată prin mijloace controlate exclusiv de semnatar; (iv) este legată de datele în forma electronică, la care se raportează în așa fel încât orice modificare ulterioară a acestora este identificabilă.

Prin urmare, un document în forma electronică semnat cu o semnătura electronică extinsă (bazată pe un certificat calificat nesuspendat sau nerevocat la momentul respectiv) este asimilat, în ceea ce privește condițiile și efectele sale, cu înscrisul sub semnătura privată.

În mod specific, în cazurile în care forma scrisă este cerută ca o condiție de probă sau de validitate, documentul îndeplinește această cerință dacă i s-a încorporat, atașat sau i s-a asociat logic o semnătura electronică extinsă emisă conform Legii Semnăturii Electronice. Altfel spus, semnătura electronică extinsă, emisă în baza unui certificat digital calificat, oferă valoare legală documentelor semnate, spre deosebire de semnătura electronică

simpla, creata pe baza unui certificat digital simplu, care nu are valoare legala.

Din acest motiv, autoritațile publice care permit utilizarea semnăturii electronice și transmiterea documentelor în aceasta modalitate (e.g. Inspectoratul Teritorial de Munca, Agenția Națională de Administrare Fiscală, Registrul Comerțului, Monitorul Oficial) accepta numai documente care poarta semnatura electronica extinsa emisa în baza unui certificat digital calificat.

Valoarea legala a semnăturii electronice este recunoscuta și de catre instanțele de judecata. Astfel, conform art. 25 din Regulamentul UE 910/2014, „unei semnături electronice nu i se refuza efectul juridic și posibilitatea de a fi acceptata ca proba în procedurile judiciare doar din motiv ca aceasta este în format electronic sau ca nu îndeplinește cerințele pentru semnăturile electronice calificate”. Totodata, o semnatura electronica calificata bazata pe un certificat calificat eliberat de un stat membru este recunoscuta drept semnatura electronica calificata în toate celelalte state membre.

Procedura de obținere a unei semnături electronice extinse este relativ simpla, pe baza unei cereri catre un furnizor calificat (e.g. CertSign, DigiSign), respectiv prin completarea unui formular online de înscriere și transmis pe adresa de e-mail, însoțit de o copie a actului de identitate al solicitantului. Ca urmare a transmiterii documentelor, furnizorul emite factura în vederea achitarii, împreuna cu documentele necesare emiterii semnăturii electronice extinse. Este foarte important de menționat faptul ca, în cazul în care documentele semnate vor fi trimise prin curier catre furnizor, declarația tip trebuie autentificata de catre un notar public.

În concluzie, având în vedere faptul ca tot mai multe autorități publice au fost constrânse de împrejurările generate de starea de urgență instituita pe teritoriul României sa apeleze în mod exclusiv la transmiterea și depunerea documentelor în format electronic (având atașata o semnatura electronica extinsa), putem considera faptul ca obținerea unei semnături electronice în acest context este esențiala în scopul desfășurării în condiții optime a activității de afaceri. Totodata, o astfel de modalitate de semnare a documentelor aduce beneficii mari în cadrul activității curente, putând fi utilizata și în relația cu partenerii contractuali.